

16. 9. 2009

B7-0040/2009 }
B7-0043/2009 }
B7-0045/2009 }
B7-0046/2009 }
B7-0058/2009 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 110 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:

PPE (B7-0040/2009)
S&D (B7-0043/2009)
Verts/ALE (B7-0045/2009)
ALDE (B7-0046/2009)
ECR (B7-0058/2009)

o vnějších aspektech energetické bezpečnosti

**Elmar Brok, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski,
Pilar del Castillo Vera**

za skupinu PPE

Kristian Vigenin, Teresa Riera Madurell

za skupinu S&D

Johannes Cornelis van Baalen

za skupinu ALDE

**Reinhard Bütikofer, Franziska Katharina Brantner, Rebecca Harms, Claude
Turmes**

za skupinu Verts/ALE

**Roberts Zile, Charles Tannock, Michał Tomasz Kamiński, Adam Vidlan,
Tomasz Piotr Poroba, Ryszard Antoni Legutko**

za skupinu ECR

RC\790449CS.doc

PE428.644v01-00}
PE428.647v01-00}
PE428.649v01-00}
PE428.650v01-00}
PE428.662v01-00} RC1

Usnesení Evropského parlamentu o vnějších aspektech energetické bezpečnosti

Evropský parlament,

- s ohledem na své usnesení ze dne 26. září 2007 nazvané „Směrem ke společné evropské zahraniční politice v oblasti energií“,
 - s ohledem na mezivládní dohodu o projektu plynovodu Nabucco, kterou dne 13. července 2009 uzavřely v Ankaře Rakousko, Bulharsko, Maďarsko, Rumunsko a Turecko,
 - s ohledem na skutečnost, že ruská ropná a plynárenská společnost Surgutneftegaz získala velký minoritní podíl (21,2%) v maďarské petrochemické společnosti MOL, která je členem konsorcia Nabucco,
 - vzhledem k protokolu o spolupráci v plynárenské oblasti, který dne 6. srpna 2009 podepsaly v Ankaře Rusko a Turecko a na jehož základě Turecko dává svůj předběžný souhlas s výstavbou plynovodu South Stream a povoluje Rusku vykonávat průzkumné práce pro tento plynovod v tureckých teritoriálních vodách,
 - s ohledem na memorandum o porozumění, které dne 13. července 2009 podepsalo 12 společností ze států EU s cílem vytvořit průmyslovou iniciativu DESERTEC, jejímž záměrem je rozvíjet obrovský potenciál solární energie na Blízkém východě a v severní Africe,
 - s ohledem na Druhý strategický přezkum energetické politiky,
 - s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o opatřeních na zabezpečení dodávek zemního plynu a o zrušení směrnice 2004/67/ES, který předložila Komise (KOM(2009)363 v konečném znění),
 - s ohledem na návrh nařízení Rady o povinnosti informovat Komisi o investičních projektech do energetické infrastruktury v rámci Evropského společenství a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 736/96, který předložila Komise (KOM(2009)361 v konečném znění),
 - s ohledem na nadcházející patnáctou konferenci smluvních stran (COP 15) k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (UNFCCC) a pátou konferenci smluvních stran, na které se setkají smluvní strany Kjótského protokolu (COP/MOP 5) a která se bude konat v dánské Kodani od 7. do 18. prosince 2009,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že energetická bezpečnost představuje základní složku celkové bezpečnosti, stability a prosperity Evropské unie a klíčový prvek v úsilí o hospodářský a sociální rozvoj v Evropě, který však stále není zakotven ve Smlouvách,

RC\790449CS.doc

PE428.644v01-00}
PE428.647v01-00}
PE428.649v01-00}
PE428.650v01-00}
PE428.662v01-00} RC1

- B. vzhledem k tomu, že chybí skutečná a účinná společná evropská zahraniční politika v oblasti energetické bezpečnosti, což poškozuje jednotnost a důvěryhodnost vnější činnosti EU,
- C. vzhledem k tomu, že závislost EU na dovozu energie je v současné době značná a očekává se, že za současných podmínek ještě vzroste,
- D. vzhledem k tomu, že i přes pokles cen ropy a plynu v důsledku globální finanční krize povede pomalý přechod na udržitelnější paliva, klesající produkce světových nalezišť ropy a plynu navzdory nalezení nových zdrojů a rostoucí poptávka nevyhnutelně k opětovnému omezování nabídky trhu s fosilními palivy a ke zvyšování závislosti na dovozu v zemích, jež spotřebovávají naftu, jakmile mezinárodní krize pomine,
- E. vzhledem k tomu, že některé členské státy jsou ve vysoké míře závislé na jediném dodavateli zemního plynu a vzhledem k tomu, že neopodstatněné přerušování dodávek může způsobit vážné problémy, jak se ukázalo během krize v oblasti dodávek plynu mezi Ruskem a Ukrajinou, k níž došlo na počátku roku 2009,
- F. vzhledem k tomu, že řada členských států nemá dostatečné přírodní zásoby, aby mohly krizové situace zvládat,
- G. vzhledem k tomu, že v důsledku současné a stále se zvyšující závislosti na dodávkách energie z politicky nestabilních regionů se ukázalo, že snahy o zabezpečení dodávek energie výhradně na vnitrostátní úrovni jsou nedostatečné a nechrání dlouhodobé zájmy všech členských států EU,
- H. vzhledem k tomu, že stávající nástroje včasného varování nedokázaly v dostatečné míře předpovědět plynovou krizi, k níž došlo v lednu 2009,
- I. vzhledem k tomu, že dokud nebudou producentské a tranzitní země dodržovat společná a transparentní pravidla, která jsou definována ve Smlouvě o energetické chartě a v jejím protokolu o tranzitu, budou předvídatelná rizika pro zabezpečení dodávek energie existovat i nadále,
- J. vzhledem k tomu, že pokročí-li se ve větší míře k výrazně vyššímu podílu obnovitelné energie ve skladbě zdrojů energie, kterou Evropská unie v současnosti využívá, bude to mít významný dopad v oblasti snižování závislosti EU na dovozu energie, čímž se jednak zlepší situace EU, pokud jde o energetickou bezpečnost, a jednak jí to pomůže dostát závazku, jímž je snížit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 20 %, nebo ještě více, pokud to bude schváleno v Kodani,
- K. vzhledem k tomu, že pro snížení energetické závislosti EU je z hlediska nákladů velmi efektivním řešením podpora opatření v oblasti energetických úspor, energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti, která navíc přispívají k boji proti změně klimatu a k přechodu k hospodářství s efektivním využíváním zdrojů,

- L. vzhledem k tomu, že úzká spolupráce v oblasti dodávek energie představuje jedno z neúčinnějších a nejnepostradatelnějších opatření pro budování důvěry ve vztazích mezi Evropskou unií a sousedními zeměmi,
- M. vzhledem k tomu, že ačkoliv již byla přijata určitá opatření, je třeba vytvořit skutečně společnou energetickou politiku s ohledem na předpisy vnitřního trhu, jakož i na vnější aspekty, která zohlední politické a hospodářské zájmy všech členských států, ovšem bez ohledu na různou skladbu zdrojů energie, která zůstává ve výlučné pravomoci členských států,
- N. vzhledem k tomu, že společná evropská zahraniční politika v oblasti energetické bezpečnosti založená na solidaritě, diverzifikaci, jednotě při obraně společných zájmů, posílené spolupráci se zeměmi, které patří mezi hlavní producentské, tranzitní a spotřebitelské země, a na podpoře udržitelnosti, by vytvořila synergie, které by mohly přispět k zabezpečení dodávek pro Evropskou unii a posílit vliv EU, její akceschopnost v zahraniční politice a její důvěryhodnost na celosvětové scéně,
1. očekává, že Komise, Rada a členské státy prokáží pevnější strategické vedení při budování skutečně společné evropské zahraniční politiky v oblasti energetické bezpečnosti, jak žádá Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 26. září 2007 na téma „Směrem ke společné evropské zahraniční politice v oblasti energií“;
 2. vítá opatření k diverzifikaci a zlepšení energetické bezpečnosti EU, která navrhuje Komise ve Druhém strategickém přezkumu energetické politiky; domnívá se však, že k jejich realizaci jsou zapotřebí jasně definované priority a rychlý postup a že by měl být Parlament vždy plně informován;
 3. opětovně zdůrazňuje, že řádně fungující vnitřní trh s energií má zásadní význam pro prevenci přerušování dodávek plynu a krizí v budoucnosti a že stejně důležitá je i diverzifikace zdrojů energie; zdůrazňuje proto, že je zapotřebí většího objemu investic do obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů energie a do zlepšování energetické účinnosti, což by mělo být ústřední součástí energetického akčního plánu pro období 2010–2014;
 4. vítá nové návrhy nařízení týkající se opatření k zabezpečení dodávek plynu a investičních projektů do energetické infrastruktury v Evropském společenství, která přispějí k lepšímu zabezpečení dodávek plynu v Evropské unii tím, že členské státy přijmou preventivní opatření alepší mechanismy zvládání krizí, a také díky větší transparentnosti a nižší byrokratické zátěži;
 5. vyzývá k většímu úsilí při předcházení možným problémům s energetickými dodávkami, aby se zamezilo budoucím přerušením, mimo jiné tím, že se posílí účinnost sítě kontaktních subjektů v oblasti energetické bezpečnosti (NESCO), a vyzývá Komisi, aby co nejdříve přezkoumala stávající mechanismy včasného varování, síť NESCO a další nástroje, které se během rusko-ukrajinské energetické krize v roce 2009 ukázaly být neúčinnými;

6. vyzývá Evropskou unii a členské státy, aby vytvořily zásoby zemního plynu s možností rychlého čerpání;
7. je toho názoru, že je nezbytné zlepšit propojení na území Evropy, neboť náprava stávajících nedostatků je bezpodmínečně nutná pro účinné fungování vnitřního trhu a pro solidaritu v oblasti energetiky; vítá v této souvislosti dohodu o financování projektů týkajících se infrastruktury, která je součástí Plánu evropské hospodářské obnovy (250 milionů EUR), a záměr poskytnout Evropě novou evropskou supersít pro elektřinu a plyn, trvá však na tom, že je nezbytně nutné zvýšit veřejné i soukromé financování v oblasti energetické bezpečnosti;
8. zdůrazňuje naléhavou nutnost uskutečnit strategické projekty zaměřené na diverzifikaci dodávek energie, zejména v jižním koridoru; v souvislosti se snížením závislosti na ruských dodávkách blahopřeje vládám Rakouska, Bulharska, Maďarska, Rumunska a Turecka k uzavření mezivládní dohody o právním rámci pro projekt plynovodu Nabucco dne 13. července 2009, která je významným krokem k realizaci tohoto projektu, který je jednou z priorit EU, současně však zdůrazňuje význam obecných pravidel pro rozvoj koridoru, který má propojit EU s novými zdroji plynu z Blízkého východu a oblasti Kaspického moře, a to nezávisle na konkrétní společnosti nebo plynovodu a se zaměřením zejména na rychlou realizaci tohoto propojení; naléhavě žádá společnosti a členské státy, které úzce spolupracují s Komisí, aby zajistily podepsání prvních dohod s budoucími dodavateli o plnění plynovodu;
9. zdůrazňuje, že by EU měla navázat užší dialog s klíčovými dodavateli energií za účelem posílení energetické provázanosti a zlepšení energetické bezpečnosti pro celou EU a že by se měla soustředit zejména na zvýšení účinnosti, rovný přístup na trh, nediskriminaci a transparentnost;
10. zdůrazňuje, že dialog v oblasti energetiky by neměl být v žádném případě veden na úkor otevřeného a na výsledek orientovaného dialogu o lidských právech a že energetická bezpečnost by měla zaujmout přední místo na programu jednání příštího summitu mezi EU a Ruskem a měla by se stát pevnou součástí nové dohody uzavřené mezi EU a Ruskem;
11. navrhuje vytvořit společný přístup EU k jednáním o tranzitních pravidlech a poplatcích vedených s externími partnery a vyzývá členské státy, aby si informace o strategických rozhodnutích a dohodách týkajících se projektů energetické infrastruktury předávaly mezi sebou a s Komisí;
12. vyzývá Komisi, aby přijala okamžitá opatření proti nepříznivým postupům netransparentních zahraničních subjektů na trhu s energií v EU, jejichž cílem je získat tržní podíl, a aby přísně uplatňovala pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže; je hluboce znepokojen například skutečností, že v maďarské energetické společnosti MOL nedávno získala podíl společnost Surgutneftegaz, která nebyla schopna objasnit svou strukturu vlastnictví ani odhalit totožnost konečných vlastníků a příjemců zisků, k čemuž ji v souladu se zákonem vyzval maďarský regulační orgán trhu s energií; vyzývá Komisi, aby prošetřila činnosti netransparentních zahraničních subjektů, jako je CENTREX, který

nedávno získal 20% podíl v rakouském obchodovacím a skladovacím zařízení v Baumgartenu;

13. vyzývá EU, aby spolupracovala se zeměmi v oblasti Severního moře vzhledem k jejich značnému potenciálu, pokud jde o zdroje energie, zejména o výrobu větrné energie na moři;
14. vyzývá Radu a Komisi ke spolupráci se zeměmi EU ze středomořského regionu a zeměmi severní Afriky, neboť tyto země mají významný potenciál energetických zdrojů a nabízí se jim značné možnosti, kterých by mohly využít k vlastnímu rozvoji; podporuje zejména to, aby v těchto oblastech byla využívána solární a větrná energie; vítá nedávný krok průmyslové iniciativy DESERTEC, jejímž záměrem je rozvíjet široký potenciál solární energie na Blízkém východě a v severní Africe; zdůrazňuje, že postup EU vůči projektu DESERTEC musí být jednotný a musí aktivně přispívat k rozvoji severní Afriky a států Blízkého východu; vyzývá proto společnosti a členské státy, které jsou do tohoto projektu zapojeny, aby – v úzké spolupráci s Komisí – podporovaly rozvoj prostřednictvím skutečné výměny technologií a vytvářením kapacit zaměřených na místní společnosti a občanskou společnost s cílem zajistit odpovědnost a navázat dlouhotrvající partnerství se zeměmi středomořské oblasti, kde bude projekt DESERTEC zaváděn;
15. zdůrazňuje strategický význam arktické oblasti pro EU, a to nejen z hlediska energetických zdrojů, životního prostředí, biologické rozmanitosti a dopravy, ale i pokud jde o otevření severovýchodní cesty;
16. zdůrazňuje, že pokrok při vytváření společné evropské energetické politiky záleží do značné míry na vstupu Lisabonské smlouvy v platnost; naléhavě žádá EU a členské státy, aby podnikly kroky k zajištění závazného, progresivního a všeobsažného smluvního základu pro společnou evropskou politiku v oblasti dodávek energie a jejich bezpečnosti; vyzývá k včasnému podepsání Lisabonské smlouvy, která obsahuje doložku o solidaritě v oblasti energetiky a činí EU a členské státy společně odpovědnými za energetickou politiku, což je krok správným směrem;
17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.